zpravodaj Mokrovousy

prosinec 2020 www.mokrovousy.cz

VESELÉ
Vánoce
Šťastný Nový rok

Neobyčejný příběh obyčejné polní cesty v Mokrovousích

Polní cestu „do kříže“ znají všichni obyvatelé Mokrovous jako suchou vyprahlou cestu bez života, ale tak tomu v minulosti vždy nebývalo. Cestu, starou více jak 179 let, lemovala alej, pokračující k Janovu a na Kopaniny. Naši předci den, co den chodili touto cestou za prací do Janova nebo obdělávat okolní pole, ale po úpadku statku ztrácela cesta svůj význam a s ní i alej.

Historie cesty „do kříže“ se začíná psát na začátku 19. století, po založení šlechtického dvora Johannova, dnešního Janova. Dvůr byl založen Johannou, manželkou Tobiáše Grätzla z Gränzesteinu, držitele panství Mokrovousy a Sadová, ale už v roce 1829 se stává majetkem Františka Arnošta hraběte z Harachu. Po druhé světové válce statek i s okolními pozemky získává československý stát. Z toho je zřejmé, že obyvatelé Mokrovous chodili cestou „do kříže“ za prací po celá desetiletí. S jistotou z historických map víme, že v roce 1841 lemovalo cestu oboustranné pravidelné stromořadí ze stromů „rostoucích do hůry“, tedy středně vysoké až vysoké stromy. Předpokládáme, že se jednalo o olši lepkavou, břízu bělokorou nebo topol černý „Italica“, protože tyto druhy rostou velmi rychle a jsou vhodné do vlhkých stanovišť. Stromořadí navazovalo na alej vysázenou od Janova k Sadové, která měla orientační charakter pro cestující na silnici, dříve císařské cestě, mezi Hradcem Králové a Jičínem. Jednalo se o krajinnou dominantu, kterou bylo možné zahlédnout v blízkých i dálných pohledech z celé okolní krajiny. Aleje měly v každém období trochu jiný význam. Především se vysazovaly kvůli orientaci a možnosti úkrytu vojsk, ale později pro zajištění potravy cestujících nebo kvůli dřevu.

Podívejme se, jak to bylo s naší cestou dál. Z pamětní knihy Mokrovous se dozvídáme, že následkem velkých mrazů v roce 1929 zahynulo v Mokrovousích mnoho stromů. Obec se rozhodla v roce 1932 cestu k Janovu, až do kříže, osázet štěpy zakoupenými v Hospodářské škole v Kuklenách, nákladem 800 Kč. Zajímavostí je, že náklady hradila z poloviny obec ze stromkového fondu a z poloviny subvence (pozn. finanční výpomoc z veřejných zdrojů). Cestu oboustranně lemovaly dva druhy jabloní, Boskopské a Bojkovo. Z dříve orientační aleje se stala alej „selská“, poskytující potravu kolemjdoucím, kteří většinou směřovali obdělávat okolní pole a starat se o zvířectvo na statku.

V dalších desetiletích, s postupným úpadkem Janova a nástupem mechanické zemědělské techniky, cesta ztrácela význam a alej stárla. V současné době na ní můžete vidět osamělé běžce, cyklisty a sem tam samostatně stojící stromy. Ale tohle všechno se mění.

Každá cesta dokazuje přítomnost člověka v krajině, vypovídá o nutnosti někam směřovat a spolu s alejí dokládá historickou krajinnou kompozici a její chápání v určité době. Je neuvěřitelné, že po devadesáti letech bude ovocná „selská“ alej částečně obnovena a z pouhé obyčejné polní cesty, bude opět cesta plná života, poskytující stín cestujícím a útočiště pro mnoho druhů zvířat.

Klára Fišerová

▲ *Výsadba podél cesty „do kříže“. Foto: Jana Pečenková*

Mapování katastrálního operátu

11. prosince dojde ke zplatnění výsledků mapování katastrálního operátu. Byl to dvouletý proces, kterého se účastnili všichni majitelé pozemků a nemovitostí v intravilánu obce. Tímto bych chtěla poděkovat všem, kteří k mapování přistoupili zodpovědně, kteří pochopili, že tímto procesem vlastně získají výhody v tom, že budou mít skutečně změřenou výměru pozemků, rozdělené pozemky podle druhu (stavební, zahrada, zastavěná plocha…) a dají si do pořádku případné „stavební resty“ v podobě malých garáží či verand. Našla se opravdu jen hrstka těch, kteří se stavěli k celé problematice negativně. Zažila jsem nepříjemné situace, kdy se sousedé dohadovali o pět centimetrů mezi hranicemi a dokonce po roce mění svá rozhodnutí, která ještě vloni platila, a pod která se podepsali. Znovu jsem si potvrdila známé moudré přísloví, že všechno se dá vysvětlit, ale bohužel ne všem. Tak zůstávají některé hranice nevyřešené a nedořešené vlastnické vztahy se tím přesouvají na další generace. To ovšem není důvodem pro zastavení procesu. Mapa bude v prosinci zapsaná v katastru nemovitostí tak, jak si majitelé odsouhlasili a potvrdili svými podpisy s tím, že v některých případech se přebírají údaje tak, jak jsou doteď uvedené v katastru.

Upozornění pro majitele nemovitostí – v lednu je potřeba podat opravné daňové přiznání, protože každá nemovitost má oproti předchozímu stavu nějakou odchylku. Odchylky vznikly proto, že doposud se vycházelo pouze z map, nikoliv ze skutečného změření. Teď je vše geodeticky změřeno a majitelé nemovitostí a pozemků budou platit daně opravdu jen za to, co ve skutečnosti vlastní.

Jana Pečenková

Komplexní pozemkové úpravy

Komplexní pozemkové úpravy (dále KPÚ) byly dokončeny v dubnu 2019. A zároveň měly být zapsány na katastru nemovitostí. Obec tak mohla začít investovat do polních cest a ostatních akcí, které vyplynuly z tzv. plánu společných zařízení. V tu dobu byly na investice dotace ve výši 100%. Bohužel jeden z vlastníků pozemků podal námitku k procesu k soudu. Za rok a půl nedošlo ani k prvnímu stání u soudu. Dotyčný vlastník letos na podzim vzal svůj návrh zpět a KPÚ tak mohou nabýt platnosti. Bohužel než se tak stane, bude to ještě asi půl roku trvat. V současné situaci není vůbec jisté, zda stát bude společná zařízení v rámci KPÚ podporovat, zda vůbec a za jakých podmínek. To ale ještě uvidíme. Každopádně nám nic nebrání těšit se na nové investice do krajiny.

▲ Na začátku letošního roku obec pořídila nový traktor na údržbu obce. S jeho výběrem i koupí jsme zatím spokojeni. Foto: Rostislav Hypius

Víceúčelové hřiště v provozu přes rok

Hřiště slouží pro sporty - tenis, nohejbal, volejbal, basketbal či malou kopanou

Jak funguje půjčování?

Pro rezervaci stačí navštívit www.mokrovousy.cz/rezervace-hriste a jednoduše si zarezervovat čas, kdy chcete sportoviště využít. Výhodné je zakoupení permanentek, které platí na jeden rok. Permanentky na rok 2021 jsou už nyní v prodeji – spoustu z vás si je už nyní kupuje jako vánoční dárek. Pokud si zakoupíte permanentku, tak už stačí jen elektronicky rezervovat čas a vyzvednout klíče. Bližší informace najdete v provozním řádu na internetových stránkách obce.

Jaké jsou zkušenosti po více jak ročním provozu?

Hřiště využívají většinou místní, ale máme i několik rezervací z okolních obcí. Rezervační systém funguje bez problémů (www.mokrovousy.cz/rezervace-hriste), poslední rezervace má číslo 374. Permanentek bylo na rok 2020 prodaných 27 ks. Ty platí vždy na rok.

Jak náročná je údržba hřiště?

Hřiště je třeba udržovat v čistotě, drtivá většina sportovců dodržuje návštěvní řád a provoz je tak bezproblémový. Práci nám přidělává jen listí, které musíme často vyfoukávat.

▲ *Každou středu zde hrají volejbal místní společně s volejbalisty ze Sadové a Sovětic. Foto: Věra Kobrová*

Kiosek a koupaliště - novinky letošního roku

V roce 2020 jsme mohli dokončit plánované rozšíření kiosku letního občerstvení. Podle původní stavební dokumentace měla být tato přístavba zastřešená, ale nakonec jsme se ji rozhodli nezastřešit a instalovat pouze slunečníky. Praxe letos ukázala, že je to prozatím dostačující. Prostor pro návštěvníky se rozšířil a nebylo třeba při pořádání akcí připravovat ještě další sety. Návštěvníci kiosku si tato místa oblíbili, je odsud dobře vidět na dětské i víceúčelové hřiště a mnoho z vás tu mohlo pozorovat u dobrého pivka i západ slunce.

V následujícím roce bychom rádi vyřešili situaci ohledně požární nádrže a okolních pozemků. Proto obec jedná s majiteli pozemků o možnostech, jak celou situaci řešit. Požární nádrž je stavba v majetku obce, pozemky pod ní a v okolí bohužel nejsou (obec je má pronajaté k užívání). Obec by ráda tento problém vyřešila odkoupením pozemků, případně dlouhodobým nájmem se zárukou, že nedojde ke změně vlastníků. Hlavním důvodem je vyřešit situaci kolem havarijního stavu požární nádrže, která je v posledních letech už téměř kritická. Vodu nelze bez čističky udržet v dobrém stavu, stavba je nebezpečná pro děti. Nelze do nádrže investovat, je-li na cizím pozemku a veškeré drobné opravy jsou jen prozatímním řešením. Tato nehezká stavba je pro obec velkou zátěží. Hrozí vážné poranění dětí, které nádrž využívají nejen na koupání, ale pro ježdění na kolech. Stavbu nelze bez souhlasu majitelů pozemků upravit tak, aby byla možnost kvalitního koupání. Je to téměř patová situace, kterou se ale snažíme vyřešit. Věřím, že ke spokojenosti obou stran. Naším společným cílem je toto místo zvelebit a pro vás, pro občany, zachovat opravdu krásný kousek přírody s možností občerstvení i sportování.

▲ *12. 4. 2011 - budování základů kiosku. Foto: Jana Pečenková*

▲ *14. 7. 2011 - Tři týdny před zahájením provozu kiosku. Foto: Jana Pečenková*

▲ *26. 5. 2020 - Zahájení přístavby terasy u kiosku. Foto: Jana Pečenková*

▲ *4. 7. 2020 - Pohled na kompletní stavbu kiosku včetně terasy. Foto: Jana Pečenková*

Připravujeme kanalizační řád

Koncem roku jsme zajistili čištění kanalizace a monitoring kamerovým systémem. Získáme přehled o tom, v jakém stavu je kanalizace po tolika desítkách let užívání. Obec bude mít k dispozici nezbytné podklady pro vyhotovení kanalizačního řádu a dalších potřebných kroků, které budou následovat. Kanalizační řád schvaluje nejen zastupitelstvo, ale také vodoprávní úřad (Magistrát města Hradec Králové). O dalších krocích (jako je uzavírání smluv s jednotlivými majiteli nemovitostí, kteří jsou napojeni na kanalizaci) budete informování v příštím roce. Obec musí zajistit provozování kanalizace tak, aby vyhověla veškerým zákonným požadavkům. Vzorky, které jsou z kanalizačních výustí odebírány, jsou závazným ukazatelem pro prodloužení povolení o vypouštění odpadních vod. Žádost o prodloužení nás čeká v roce 2022. Proto je nezbytné se na vše řádně připravit.

Čištění a monitoring kanalizace. Foto: Jana Pečenková

Akce pro děti i dospělé – letos trochu jinak

Bohužel se nám letos nedařilo kvůli vládním opatřením zorganizovat pro vás vše, co bylo naplánované. Dětský den, který je v obci tradičně „na pouť“, se nemohl v daný termín uskutečnit. Mohli jsme si po dobu letních prázdnin užívat krásné prostředí v okolí kiosku při akcích, které zde pořádal nový nájemce Jan Folprecht. Z obce jsme zajistili promítání v letním kině, tentokrát to byl film Bobule 3. O prázdninách se vládní opatření přece jen zmírnila, tak jsme mohli pro děti uspořádat dětský den. Využili jsme nabídky programu „Po stopách Karla IV.“ Poutavý příběh pro děti byl plný vyprávění, divadla, písniček a hlavně aktivní interakce dětí, které si v konečné části společně domýšlejí a dohrávají konce příběhů. Děti byly do příběhů doslova vtaženy. Zapojily svoji fantazii, malovaly erby, společně si zazpívali a vyprávěly o tom, v jaké zemi by chtěly žít, jak by to v Čechách mohlo vypadat, kdyby jí nevládl Karel IV. Nechyběla ani dětská diskotéka, odměny a něco na zub.

Plní optimismu jsme začali plánovat podzimní akce. Ale museli jsme se opět přizpůsobit vládním opatřením. Dýňobraní se sice nemohlo konat tak jako každoročně, ale vymysleli jsme variantu, jak si ho užít i přes nezbytná opatření. Ze strany obce jsme zajistili dýně. Zájemci si je postupně vyzvedávali na úřadě. Pro děti jsme připravili balíčky s maličkostmi jako odměnu. Vydlabané a vyzdobené dýně pak v určené dny občané nosili ke zvoničce na náves. Těšili jsme se z hezky ozdobené, dýněmi rozsvícené, návsi.

První adventní neděli tohoto roku jsme se po dlouhých letech nesešli u zvoničky. Vánoční strom se rozsvítil za zvuku koled pouze z rozhlasu. Děkujeme také, že jste nám pomohli vyzdobit okna autobusové zastávky a obecního úřadu krásnými vystřihovánkami. Ale čerty, Mikuláše i anděla se přece jen podařilo přemluvit a navštívili Mokrovousy. Třeba se ještě potkáme na silvestra u zvoničky.

Děti zaujalo malování erbů. Foto: Věra Kobrová

Obecní úřad informuje

Úřední hodiny: Po 8:00-12:00 17:00-19:00 h.
Út-Čt 8:00-12:00 h.

Návštěvní hodiny Knihovna: Po 17:00-19:00 h.

Kontakty: 498 773 921, 495 447 035
ou@mokrovousy.cz; www.mokrovousy.cz

SMS nebo EMAIL z webu

Na internetových stránkách obce www.mokrovousy.cz jsou zřízeny dvě užitečné služby pro občany. Tou první je registrace emailu k odběru aktualit. Služba spočívá v tom, že jakmile vložíme aktualitu na web, přijde vám tato zpráva emailem. Druhou službou je zasílání sms na mobilní telefon. Stačí zaregistrovat vaše mobilní číslo a novinky vám přijdou přímo na váš telefon. Jsou to velmi pohodlné služby, jsou zdarma a občanům tak neunikne žádná důležitá novinka.

Otevírací doba – lokalita „Krausovo“

V zimních měsících: St a So 09:00-16:00
V letních měsících: St a So 09:00-18:00

Občanům jsou zde k dispozici kontejnery na železo, plast, sklo, na zelený odpad a na použité oleje.

Ani příští rok nelze odkládat větve na „koupaliště“. Důvodem je nově vybudované hřiště.

Větve mohou občané buď odvézt do sběrného dvora do Sadové, nebo je možné je v průběhu měsíce dubna odložit na sběrný dvůr i v Mokrovousích, a to právě do lokality „Krausovo“, kde bude vyznačeno místo k uložení. Je důležité odkládat opravdu pouze větve, na toto místo nepatří pařezy, zbytky nábytku a ostatní odpad.

Vydává Obec Mokrovousy. Telefon: 498 773 921, 495 447 035; e-mail: ou@mokrovousy.cz; www.mokrovousy.cz • Odpovědný redaktor: Jana Pečenková • Náklad 150 výtisků • Neprodejné
Grafická úprava, sazba, malonákladový tisk : Reklamní Agentura - MEGA, Voklik 976, Týniště nad Orlicí; www.mega-cz.com, foto titulní strana: Věra Kobrová